

NR 4 | 2022.10.05

Så går det för skogsindustrin

Räntorna stiger snabbt och kraftigt, kostnaderna för energi är höga och en rejäl avmattning i konjunkturen väntas. Detta slår hårt mot svensk skogsindustri – men det finns också exempel på oväntad styrka och ljusglimtar på sikt.

Slutsats	2
1 Internationell och svensk makrouveckling	4
2 Trävarumarknaden	6
3 Pappers- och kartongmarknaden	8
4 Massamarknaden	12
5 Appendix	15

Slutsats

Rejäl avmattning framöver

Världsekonomin har bromsat tydligt under första halvåret 2022, efter ett historiskt starkt 2021. Såväl Kinas som USA:s BNP föll under andra kvartalet medan Japans ekonomi stod still. Under andra halvåret i år och under 2023 väntas BNP-tillväxten globalt och i stora länder och områden som USA, Eurozonen och Kina dämpas tydligt och blir i vissa fall negativ. I Sverige väntar en likartad utveckling.

Avmattningen drivs av höga kostnader, stigande räntor, fallande tillgångsvärden samt ökad osäkerhet och dystra framtidsutsikter. Till det har vi i Sverige vår egenskapade kris, med risk för brist på cement. Allt detta gör att bygginvesteringarna minskar kraftigt under 2023.

Överutbud nu – men ökad efterfrågan på sikt

Den tidigare överhettade trävarumarknaden har vänt, och präglas nu snarare av ett överutbud. Samtidigt är det svårt att bortse från hur ett signifikant minskat utbud från Ryssland till världsmarknaderna återigen kan skapa en brist på trävaror i världen. Dock väntas efterfrågan kunna minska än mer, efterhand som den behöver brottas med ökande

energikostnader, inflation och stigande räntor. Utsikterna för trävarumarknaden är på kort sikt svala.

På medellång sikt är dock bilden annorlunda, och Sverige kan vänta sig en ännu större global betydelse för att förse bland andra de europeiska marknaderna med hållbara byggmaterial.

Minskade leveranser av papper och kartong

Utmaningarna är många för industrin. Företagen har mött stigande kostnader för bland annat insatsvaror och energi. Då vi går in i en lågkonjunktur kan vi förvänta oss en allmänt minskad konsumtion och e-handel.

Produktionen av grafiskt papper har fortsatt att minska, men fallet i produktionen har till och med augusti varit klart mindre än bortfallet av produktionskapacitet. Både de europeiska och svenska leveranserna av grafiskt papper har minskat mer än produktionen, vilket har lett till en utveckling med nedåtgående priser. Dock är priserna fortsatt på en relativt hög nivå.

Produktionen av förpackningsmaterial har haft en stabil utveckling, men däremot har leveranserna av förpacknings-

material gått tillbaka. Utvecklingen är densamma både i Sverige och i övriga Europa. Priserna har gått tillbaka även för testliner och kraftliner medan den har fortsatt uppåt för säckpapper och livsmedelskartong.

Trots att exporten av papper och kartong i volym till och med juli har gått tillbaka med nio procent, har exportvärdet ökat med 25 procent till och med juli och var då 51,3 miljarder kronor. Den svagare kronan mot framförallt dollarn (17 procent hittills i år) har bidragit till det höga exportvärdet.

Fortsatt rekordhöga priser på massa

Priset på massa har fortsatt uppåt under året och är nu på nya rekordnivåer. De stigande priserna samt en svagare krona har bidragit till ett högt exportvärde. Volymerna för export av massa till och med juli var oförändrad, men under samma period steg exportvärdet med 20 procent till 19,2 miljarder kronor.

Både produktion och leveranser av marknads massa har ökat jämfört med förra året. Det har varit en fortsatt stark uppgång av leveranserna till hemmamarknaden. Som en

Kerstin Hallsten
Chefekonom
kerstin.hallsten
@skogsindustrierna.se
070-267 70 25

Katrin Heinsoo
Marknadsanalys,
papper och massa
katrin.heinsoo
@skogsindustrierna.se
08-762 72 42

Christian Nielsen
Marknadsanalys,
trävaror
christian.nielsen
@skogsindustrierna.se
072-209 84 30

Skogsindustrierna företräder företag inom massapappers- och den trämekaniska industrin. Med siktet inställt på att driva tillväxt i världens bioekonomi är vår uppgift att stärka företagets konkurrenskraft och verka för en ökad användning av skogsbaserade produkter. I verksamheten ingår Svenskt Trä och sekretariatet för BioInnovation. [skogsindustrierna.se](https://www.skogsindustrierna.se)

följd av en strejk i Finland steg leveranser till den finska marknaden starkt i början av året, men har nu återgått till normala nivåer.

Däremot har både de svenska och de globala leveranserna till Kina minskat, vilket kan härledas till förlängda produktionsstopp i de kinesiska pappersbruken, samt minskad efterfrågan på papper i Kina.

1 Internationell och svensk makroutveckling

Världen befinner sig i ett svårt läge, inte bara ekonomiskt utan även geopolitiskt. Efter årtionden av en hyfsat stabil och fredlig period i västvärlden har vi nu fått uppleva både en pandemi och ett krig i vårt närområde. Samtidigt signalerar Kina att även de anser att det är dags att förflytta sina landsgränser. Stora flyktingströmmar har samtidigt skapat stora utmaningar i mottagarländerna och en polarisering har uppkommit, som utmanat och satt demokratin på prov. Efter år av fokus på globalisering och ökad handel har de senaste årens kriser gjort att det har rests frågor kring hur vi ska se på detta framöver. Av historien kan vi dock lära att handel mellan länder alltid kommer att fortgå, men att den över tid kan ta nya former.

Utöver detta har vi utmaningar med klimat och miljö, som också skapar spänningar i och mellan länder.

Skenande priser efter utbudshocker och politiska misstag

Effekten på världsekonomin av pandemin, och därefter kriget i Ukraina, har varit en rad utbudshocker som bidragit till skenande priser på frakt, insatsvaror, metaller och nu senast energi. Detta har efterhand kanaliserats till konsumentledet där priserna stiger med runt åtta, nio procent i många länder. Situationen har förvärrats av att centralbanker fram tills nyligen med tilltagande kraft öst pengar över ekonomierna. Rusande elpriser är dessutom i stor utsträckning ett resultat av illa genomtänkta politiska beslut i Sverige och i andra europeiska länder. Planerbar kraftproduktion har stängt ner utan att alternativa lösningar har funnits på plats.

Senfärdigheten får vi alla betala för

Politiker och centralbanker har under året vaknat upp och gör nu snabba U-svängar. Den ena räntehöjningen bräcker den andra. Detta slår hårt på den ekonomiska utvecklingen. Alla är medvetna om detta, men att få ned inflationen är i fokus, och det får kosta. Att energisituationen måste lösas, den insikten kom också fort. Men att faktiskt få en välfungerande elmarknad på plats i bland annat Sverige kommer att ta år. Bristen på långsiktighet och stabilitet i politiken slår brett i form av allmän hög inflation och en svag konjunktur.

Politikerna kämpar nu med att komma fram med lösningar på kort sikt. Utmaningen är att grundproblemet är att vi har för litet utbud av el. Åtgärder måste utformas så att efterfrågan av el minskar samtidigt som hårt drabbade hushåll och företag kan överleva ekonomiskt. Någon form av lösning kan förväntas men detta bedöms bara delvis mildra det svåra läge som vi befinner oss i.

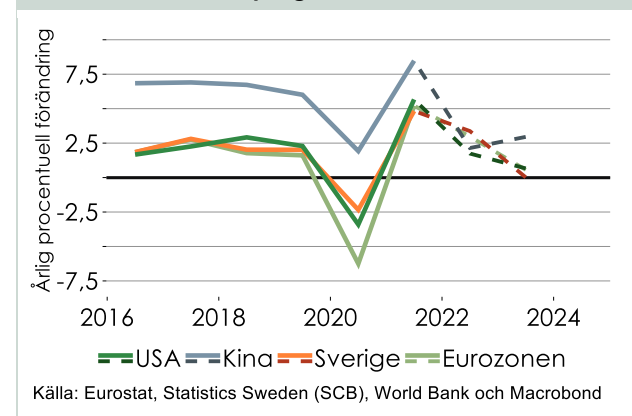
Allt talar för ett svagare konjunkturläge 2023

Världsekonomin bromsade rejält under första halvåret 2022, efter ett historiskt starkt 2021. Notabelt är att av stora ekonomier föll såväl Kinas som USA:s BNP under andra kvartalet medan Japans ekonomi stod still. Däremot överraskade Eurozonen med att redovisa hyfsade BNP-ökningar. Bidraget kom ifrån en tillfällig återhämtning för tjänstesektorn, främst de delarna som varit tillbakatryckta under pandemin – kultur, nöje, fritid och turism. De sektorerna kommer inte växa lika starkt framöver.

Globalt bedöms BNP-tillväxten i stora länder och områden som USA, Eurozonen och Kina tydligt dämpas och i vissa fall även bli negativ under andra halvåret i år och

under 2023. Den negativa utvecklingen drivs av höga kostnader, stigande räntor, fallande tillgångsvärden samt ökad osäkerhet och dystra framtidsutsikter.

1.1 BNP-tillväxt och prognos

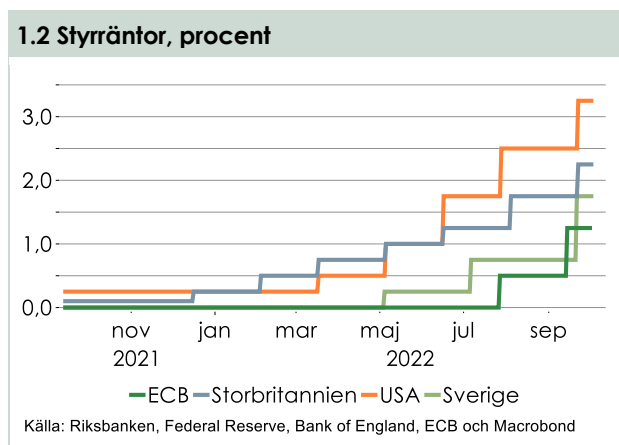
Rejäl avmattning även i Sverige

Utvecklingen blir likartad i Sverige då vi påverkas av samma faktorer, har en stor export och därmed styrs av utvecklingen i vår omvärld. Styrräntan har höjts snabbt och kraftigt och uppgår nu till 1,75 procent. I början av maj var räntan noll procent. Det handlar alltså om kostnadsökningar på flera hundra procent. Framöver väntas räntan höjas med ytterligare cirka en procentenhet. Stigande räntor, höga byggkostnader, fallande bostadspriser och andra tillgångspriser samt stor osäkerhet om den framtida utvecklingen väntas leda till en nedgång i investeringar. Bygginvesteringarna i Sverige väntas dessutom falla kraftigt

under 2023 till följd av brist på cement. När det gäller bostadsinvesteringar indikerar också statistik över antal byggstarter och utfärdade bygglov att dessa investeringar kommer att dämpas framöver.

Inflationen faller tillbaka

När det gäller kostnadstrycket är bedömningen att elpriserna framöver kommer att vara fortsatt relativt höga. Därefter bedöms dessa priser börja sin resa nedåt drivet av årstiden och massiva insatser för att hitta substitut till rysk gas. Även inflationen väntas under nästa år falla tillbaka. En del av de tidigare utbudsproblemen har redan börjat lösas upp och vi har sett fall i priserna på frakt, insatsvaror, metaller och livsmedel. Lägre elpriser verkar sedan i samma riktning, liksom högre räntor och ett svagare konjunkturläge.

2 Trävarumarknaden

- Trävarumarknaden är nu vikande och präglas för tillfället av ett överutbud, som är uppbyggd av en oväntat hög import under våren av trävaror från Ryssland till europeiska marknader.
- Sanktionerna mot Ryssland har nu slagit igenom fullt ut och inflödet av trävaror därifrån till Europa har avstannat. Rysslands förmåga att upprätthålla leveranserna till andra delar av världsmarknaden förväntas vara hämmad framöver.
- Efterfrågan trycks tillbaka av höga energikostnader samt stigande inflation och räntor. Något som slår hårt mot betalningsförmågan för vidareförädlade industri, samt hushållens byggvilja.
- På medellång sikt är bilden den motsatta. Sverige kommer att behöva spela en större roll för att försörja Europa och resten av världen med hållbara och förnybara byggmaterial.

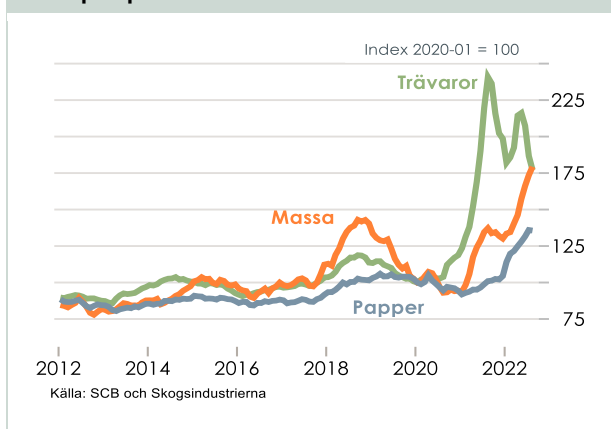
Den tidigare överhettade trävarumarknaden har nu vänt, och präglas snarare av ett överutbud. Utsikterna är svårbedömda – i nutid präglade av ett överutbud, som senare väntas mötas av en tydligt vikande efterfrågan.

Energikrisen – spiken i kistan

Här och nu kan trendvändningen snarast härledas till ett fortsatt inflöde av trävaror från Ryssland till de europeiska marknaderna. Förväntningar om ett plötsligt totalstopp i handeln gav upphov till oro att det skulle bli brist på trävaror. Detta ledde till att sågverken runtom Europa ökade sin produktion under våren. När handeln med ryska trävaror i Europa sedan oväntat höll i sig fram till att sanktionerna formellt slog igenom den 10:e juli ledde situationen i praktiken till ett i viss mån dubblerat utbud. Enskilt skulle en sådan situation kunna förväntats vara övergående, och balansera sig fram tills årsskiftet. Med fokus och hänsyn tagen endast till utbudet skulle det då finnas anledning att återigen oroas över en uppseglande bristsituation på trävaror inom ett års tid. Logistiska svårigheter och brist på reservdelar skulle hinna slå hårt mot Rysslands export även till andra marknader runtom i världen.

I kontrast till en sådan slutsats verkar även efterfrågan möta sina motgångar. Den stigande inflationen, och de räntehöjningar som följer i spåren, förväntas hämma efterfrågeutvecklingen. Men spiken i kistan blir nog snarare hur energikrisen slår mot kostnader för både företag och enskilda. Påverkan av energikostnaderna kan i detta läge inte underskattas. Framförallt hur de, tillsammans med räntorna, slår mot efterfrågan. Stigande och höga energikostnader slår hårt mot vidareförädlade industri och påverkar deras betalningsförmåga. Men det påverkar också hushållens totala kostnader vilket i sin tur påverkar deras möjligheter till renoveringar, ombyggnationer eller nyinvesteringar. Möjligtvis kan det finnas en liten fördel i att fokus på energieffektiviserande investeringar driver på efterfrågan av trävaror något. Men på kort sikt är det tveksamt om det är tillräckligt för att kompensera en nedgång i annan efterfrågan.

2.1 Exportprisindex

Storbritannien, USA och Egypten

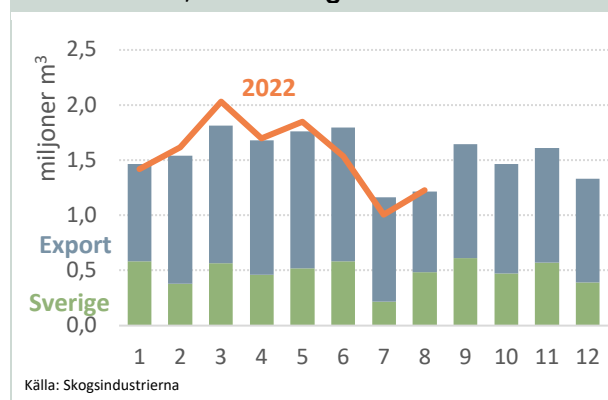
Även på specifika marknader ser vi indikationer på svårigheter. Den viktigaste svenska exportmarknaden, Storbritannien, kämpar just nu med att hålla balans i sin ekonomi, ser sin valuta försvagas och räntor stiga, och har behövt vidta åtgärder för att säkra den finansiella stabiliteten. Även energikrisen kan förväntas slå hårt mot Storbritannien som kommer att behöva kämpa för att balansera sin energisituation – vilket i sin tur riskerar att dämpa byggandet.

Om än den amerikanska marknaden inte är immun mot utvecklingen på energimarknaden så är de besparade från den värsta utvecklingen i Europa. Men även här har jämförelsevis snabba och stora räntehöjningar slagit hårt mot byggandet. Byggstarterna är redan ner 20 – 25 procent jämfört med förra hösten, men dock fortfarande på samma nivå som innan pandemin.

När andra marknader vacklar, brukar ofta Egypten stå starkt och kunna väga upp. Efterfrågan är nog för all del fortfarande jämförelsevis stark där, men politiska beslut sätter käppar i hjulen. För att balansera sin tillgång på utländsk valuta har Egypten infört försvårande byråkrati som i praktiken innebär att många varutyper inte går att exportera till Egypten utan stor fördröjning eller risk för leverantörer att bli utan betalning. Det finns indikationer på att olika aktörer har lyckats hantera denna problematik,

men det har utan tvekan begränsat exportmöjligheterna till Egypten. Det finns ingenting som tyder på att situationen kommer att förbättras, men frågan diskuteras mellan EU och Egypten.

2.2 Leveranser, svenska sågverk 2021–2022

Mörkt på kort sikt

Troligen har inte de fulla effekterna av marknadsläget börjat skönjas ännu i statistiken. Även om nedgångar syns verkar priser, produktion och efterfrågan fortfarande vara hyfsat starka. Exportvärdet har visserligen minskat med nästan 25 procent jämfört med juli förra året, men är likvärdigt hittills i år 22 procent högre än förra året. Sammantaget kämpar trävarumarknaden med svårigheter på både utbuds- och efterfrågesidan. Paradoxalt nog skulle det kunna leda till att marknaden hittar tillbaka till en balans under nästa år. På kort sikt är dock utsikterna inte helt ljusa. Den nuvarande överutbudssituationen kan förväntas växla över till att snarare drivas av en minskande efterfrågan. Hoppet kan i viss mån ställas till att USA lyckas hålla igång sin byggsektor, eller om vi i Europa kan pressa ner energipriserna och på så vis hålla hushållens och företagets ekonomi flytande igenom de stundande prövningarna.

På medellång sikt är bilden den motsatta. När efterfrågan återhämtar sig kommer Sverige att behöva stå starkare än förut och vara redo att ta sitt ansvar för att hjälpa till och försörja Europa och världen med hållbara och förnybara byggmaterial.

3 Pappers- och kartongmarknaden

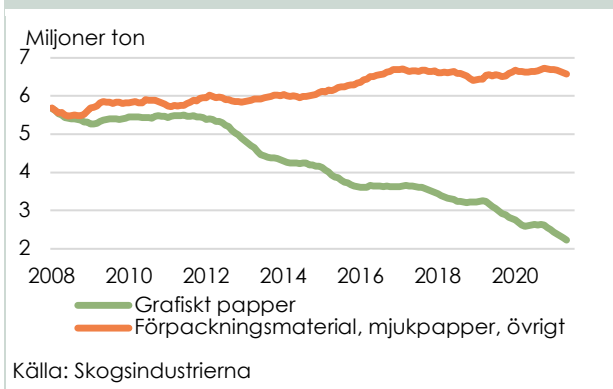
- Höga kostnader och försämrade konjunkturutsikter innebär en utmaning för industrin.
- Exportvärdet för papper och kartong har hittills i år ökat med 25 procent – drivet av en svagare krona mot framför allt dollarn.
- Fallet i produktionen av grafiskt papper är klart mindre än bortfallet av produktionskapacitet.
- Europeiska och svenska leveranser av grafiskt papper har minskat mer än produktionen och priserna har fallit.
- Priserna på grafiskt papper är fortsatt relativt höga.
- Leveranserna av förpackningsmaterial har minskat något, medan produktionen har utvecklats stabilt både i Europa och i Sverige.
- Prisutvecklingen på förpackningsmaterial spretar. Priserna för vissa segment sjunker, och ökar för andra.
- Minskade leveranser av framför allt grafiskt papper, men även förpackningsmaterial, indikerar en minskad efterfrågan.

Svag krona bidrar till ökat exportvärde

Fram till och med augusti i år har den svenska produktionen av papper och kartong minskat med cirka två procent medan leveranserna har fallit med åtta procent. Däremot varierar utvecklingen för de olika segmenten.

Exporten av papper och kartong i volym har till och med juli gått tillbaka med nio procent. Under samma period har exportvärdet ökat med hela 25 procent och uppgick till 51,3 miljarder kronor. Den svagare kronan har bidragit till det höga exportvärdet. Det mesta prissätts i dollar och kronan har hittills i år försvagats med 17 procent jämfört med motsvarande period 2021.

3.1 Produktion av papper och kartong

¹ I CEPI-området ingår följande länder: Belgien, Finland, Frankrike, Italien, Ungern, Nederländerna, Norge, Polen,

Grafiskt papper

Minskade svenska leveranser

Den negativa utvecklingen för grafiskt papper har fortsatt under året. Den svenska produktionen har minskat med 15 procent och leveranserna har gått tillbaka med tjugo procent jämfört med föregående års siffror. Fallet i produktionen hittills i år är dock klart mindre än bortfallet av produktionskapacitet. Bortser man från de nedlagda bruken Kvarnsveden (Stora Enso) och Ortvikén (SCA) har den totala produktionen av grafiskt papper ökat med tre procent medan leveranserna är oförändrade (se diagram 5:6 Appendix).

Under perioden har företagen påverkats av ökade produktionskostnader i form av bland annat stigande el- och massapriser, men trots detta har produktionen ökat.

Produktionen av grafiskt papper uppgick till och med augusti till 1,4 miljoner ton. De totala leveranserna nådde 1,3 miljoner ton. Det mesta som produceras går på export. Exporten sjönk med 20 procent medan leveranserna till hemmamarknaden minskade med åtta procent.

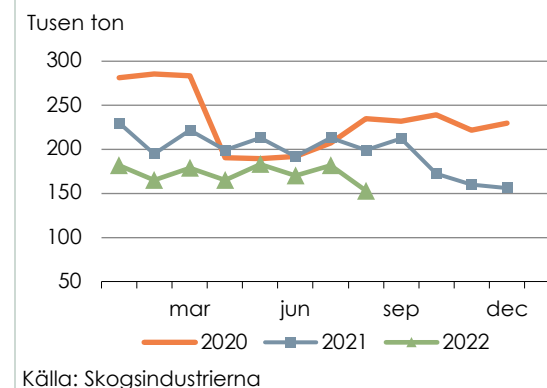
Ökad export till Finland

Leveranserna av grafiskt papper till EU steg i sin helhet. Till Finland, dit leveranserna tidigare varit låga, steg exporten sammanlagt med nästan 40 procent till 30 000 ton.

Utfallen för de olika delsegmenten varierar, det träfria tryckpapperet (där kontorspapper ingår) har utvecklats positivt medan de övriga segmenten har gått tillbaka. Ett bidragande skäl till uppgången är den långvariga strejken i finsk pappersindustri under de fyra första månaderna i år. Detta bidrog också till att leveranserna till Finland från de svenska bruken ökade.

Portugal, Rumänien, Slovakien, Slovenien, Spanien, Sverige, Storbritannien, Tjeckien, Tyskland och Österrike.

3.2 Produktion grafiskt papper

Även minskade leveranser från Europa

Den totala produktionen inom CEPI-området¹ av grafiskt papper minskade med sju procent till 13 miljoner ton, mycket drivet av minskningen av den svenska produktionen. I både Tyskland och Frankrike ökade produktionen däremot av grafiskt papper med en procent till 3,8 respektive 0,8 miljoner ton. I Italien ökade produktionen med hela elva procent till 1,1 miljoner ton.

Men dessa länder har också haft en minskning av leveranserna. De totala europeiska leveranserna av grafiskt papper gick under det första halvåret tillbaka med tio procent till 10,8 miljoner ton. Leveranserna inom Europa minskade med fyra procent medan exporten till länder utanför Europa föll med 31 procent.

Nedgången i leveranserna tyder på en minskad allmän efterfrågan, vilket skulle kunna vara en reaktion på stigande kostnader och räntor och dystrare framtidsutsikter.

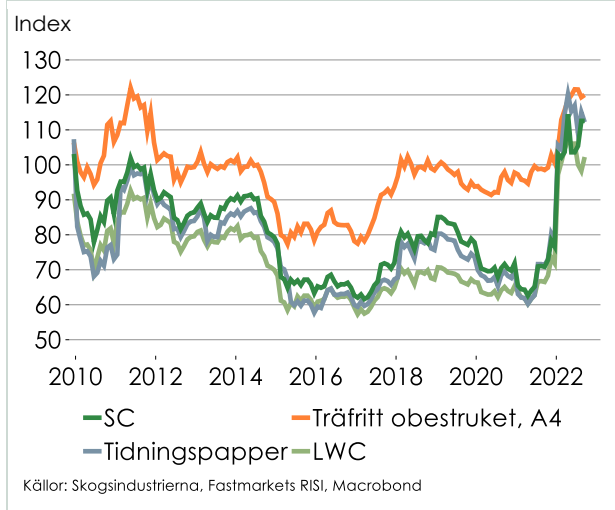
Priserna planar ut eller faller – men nivåerna är relativt höga

Det har skett förändringar i genomsnittspriserna för de grafiska kvaliteterna. Under 2021 ökade priserna starkt. Sedan vår senaste rapport i maj 2022 har priserna

stabiliserat sig och några har till och med gått tillbaka. Priset för tidningspapper, som ökade starkt under föregående år, har nu börjat vika av. Sedan april har genomsnittspriset minskat med sex procent. Även priserna på magasinpapper har gått tillbaka. Sedan i april har de fallit med mellan två och fyra procent. Nedgången indikerar en minskad efterfrågan.

Däremot har priserna för de träfria kvaliteterna (där bland annat kontorspapper ingår) ökat sedan april med cirka två procent. Detta kan sannolikt förklaras av ett minskat utbud i spåren av strejken i Finland.

3.3 Prisutveckling grafiskt papper

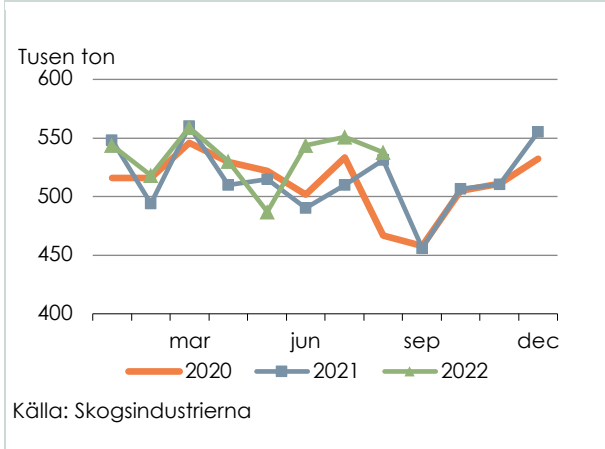

Förpackningsmaterial

Ökad produktion men minskade leveranser

Den svenska produktionen av förpackningsmaterial har fram till och med augusti ökat med tre procent jämfört med motsvarande period föregående år. Leveranserna har däremot minskat. Exporten och leveranserna till den inhemska marknaden har minskat med fyra respektive tre procent. De olika segmenten inom förpackningsmaterial har i stort haft samma utveckling.

3.4 Produktion Förpackningsmaterial

Minskad export till Tyskland, Storbritannien och Kina

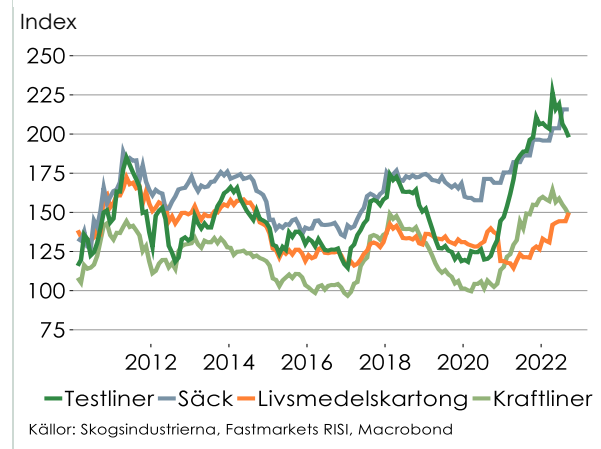
Exporten till EU totalt var i stort sett oförändrad på drygt 2 miljoner ton. Utvecklingen till de olika marknaderna varierar däremot. Leveranserna till Tyskland har gått tillbaka medan leveranserna till Italien har ökat. Exporten till Storbritannien har gått tillbaka med nio procent. Exporten till Kina har fortsatt att falla. Nedgången hittills i år är hela 20 procent. Nedstängningen av samhället och den försämrade ekonomin kan ha bidragit till minskad efterfrågan.

Minskade leveranser även från Europa

Den europeiska förpackningsindustrin har fram till och med juli i år producerat 28 miljoner ton förpackningsmaterial och det är i nivå med utfallet under motsvarande period 2021. Produktionen har ökat i Tyskland, Frankrike och Italien, medan en minskning har skett i Finland.

Även i Europa har de totala leveranserna av förpackningsmaterial gått tillbaka. Utfallet för de olika segmenten varierar dock. Wellpappmaterial har ökat något medan förpackningspapper och kartong har minskat.

3.5 Prisutveckling förpackningsmaterial

Sprefig prisbild

De genomsnittliga försäljningspriserna för förpackningsmaterial har utvecklats starkt under de senaste två åren. Sedan i maj har genomsnittspriset för testliner och kraftliner gått tillbaka med tolv respektive tio procent medan prisutvecklingen för säckpapper och livsmedelskartong har ökat med sex respektive tio procent.

Utmaningar på kort sikt

Hur efterfrågan på pappersindustrins produkter kommer att utvecklas framöver är osäkert, liksom utvecklingen av produktionskostnaderna.

Framåt finns det ett antal faktorer som kan väntas påverka efterfrågan på förpackningsmaterial. E-handeln är av stor betydelse för skogsindustrin. Denna fortsatte att minska under det andra kvartalet. Nedgången uppgick till åtta procent. Vi går nu in i en lågkonjunktur. Det är därför troligt att konsumtion och efterfrågan på förpackningsmaterial fortsätter att minska. Dessutom är det möjligt att konsumtionsmönstret ändras något jämfört med hur det har varit under pandemiåren. Betydelsen av inköp via e-handel minskar sannolikt i takt med att samhället blir allt mer normaliserat. Men den övergripande trenden går samtidigt i motsatt riktning, där butiker läggs ned och inköp i allt större utsträckning sker via nätet.

Stigande energipriser slår väldigt olika

Ett annat orosmoln är de breda kostnadsökningarna som påverkat pappersindustrin och ekonomierna i allmänhet i spåren av pandemin, kriget i Ukraina, en misslyckad svensk energipolitik och en allt för expansiv penningpolitik.

Företagen inom pappers- och kartongindustrin har mött stigande kostnader för bland annat insatsvaror som massa och för energi.

Skogsindustrin står för drygt 15 procent av den totala elanvändningen i Sverige. När det gäller energi är branschen till 40 procent självförsörjande på el. Men det ska understrykas att variationerna mellan olika pappersbruk är stor. Vissa mekaniska bruk har ingen egen elproduktion medan andra kemiska bruk täcker en del av sitt eget elbehov internt. För att skydda sig mot ökade produktionskostnader har i stort sett alla energiintensiva industrier säkrat sina elpriser. Det går dock inte att säkra sig till 100 procent, och det är dessutom oklart under hur lång tid företagen har säkrat sig. Det betyder att industrins produktionskostnader successivt har ökat – och kan komma att öka ännu mer – om den höga prisnivån på el blir långvarig.

Mjukpapper

Efter minskningen av produktion och leveranser under 2021 har efterfrågan ökat och är nu tillbaka på tidigare års nivåer. Leveranserna till den svenska marknaden har ökat med 21 procent och exporten har ökat med 12 procent. Från de svenska bruken har det producerats och levererats 235 000 ton mjukpapper.

Den europeiska produktionen av mjukpapper har, precis som den svenska, återhämtat sig och fram till och med juli har den ökat med två procent till 3,8 miljoner ton.

Global produktion

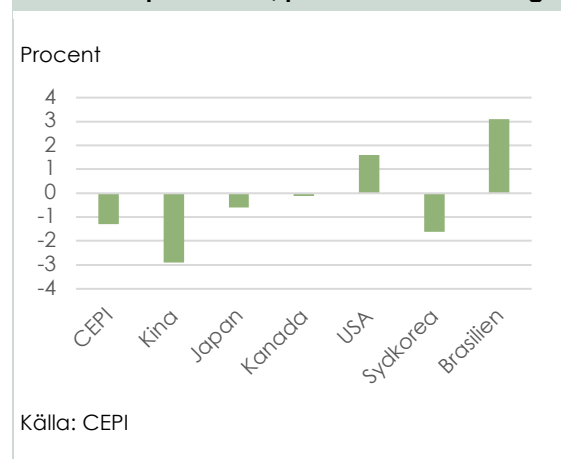
Utvecklingen av pappersproduktionen i Europas länder varierar. Sammantaget för CEPI-området har produktionen till och med juli gått tillbaka med 1,3 procent.

Tyskland, Europas största pappersproducent, har ökat sin produktion med en procent. Även Frankrike och Italien har haft en positiv utveckling. Den finska strejken har dock bidragit till att produktionen av papper och kartong där har fallit med 20 procent.

Utvecklingen för de stora pappersproducenterna i övriga världen varierar. Kina, världens största pappersproducent, har gått tillbaka med tre procent till 79 miljoner ton. Många kinesiska pappersproducenter har aviserat om produktionsbegränsningar under året.

USA, världens näst största pappersproducent, har ökat sin produktion med knappt två procent. Däremot har produktionen i Kanada och Japan har gått tillbaka med en procent vardera.

3.6 Global produktion, procentuell förändring

4 Massamarknaden

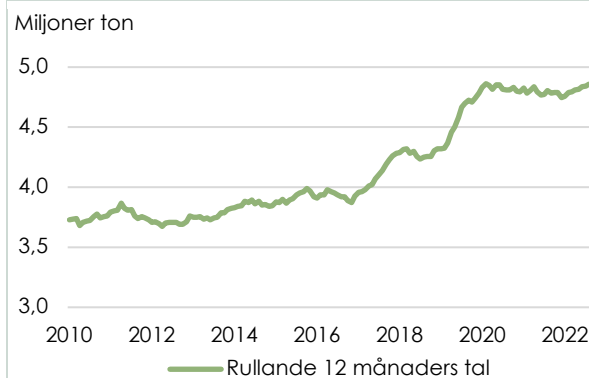
- Exportvärdet har ökat med 20 procent, drivet av en svagare krona, stigande priser och ökade volymer.
- Priserna på blekt sulfatmassa har fortsatt att stiga och ligger nu på rekordhöga nivåer.
- Produktion av marknads massa har ökat något, drivet av högre produktion av kemisk massa.
- Leveranser till hemmamarknaden har ökat med starka 12 procent.
- Exportvolymen har sammantaget stigit med två procent.
- Export till EU har ökat medan den har minskat till Kina. Detta gäller även globalt. Nedgången i Kina beror bland annat på förlängda produktionsstopp i de kinesiska pappersbruken samt en minskad efterfrågan av papper.
- Exporten till Italien har fortsatt uppåt, en ökning med elva procent.
- Strejken hos den finska pappersjätten UPM ledde till stark uppgång av exporten till Finland i början av året, men nu har exporten dit återgått till mer normala nivåer.

Produktion

Som väntat är den totala massaproduktionen lägre än under förra året, då två svenska bruk har lagts ned. Det är den mekaniska massan som har minskat med sju procent, medan den totala produktionen av kemisk massa har ökat med drygt fyra procent.

Produktionen av marknadsmassa har varit fortsatt stabil, den sammantagna produktionen uppgick till 3,3 miljoner ton, vilket är en ökning med två procent jämfört med produktionen 2021. Den stora delen av produktionen, drygt 90 procent, utgörs av kemisk massa. Här steg produktionen något medan produktionen av mekanisk massa har gått tillbaka med två procent.

4.1 Produktion av marknadsmassa

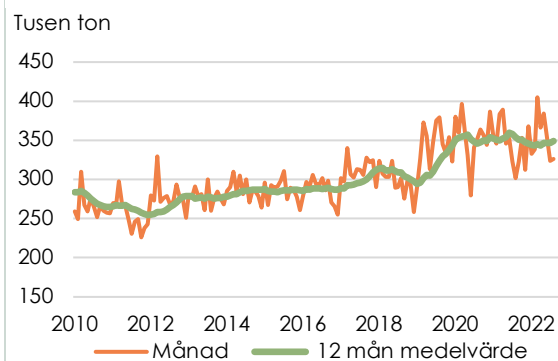
Leveranser

Hittills i år har de totala leveranserna av marknadsmassa ökat med två procent. Exporten har återhämtat sig och är nu i nivå med föregående års exportsiffror, det vill säga 2,8 miljoner ton. Hemmamarknaden har haft en fortsatt stark utveckling och leveranserna har till och med augusti ökat med 12 procent till 420 000 ton. Uppgången har framför allt skett inom segmenten blekt barrsulfat och mekanisk massa, medan leveranserna av blekt lövsulfat har gått tillbaka.

Ökad export till EU men minskad till Kina

Drygt hälften av den svenska massan har exporterats till EU, det vill säga 2,8 miljoner ton. Sedan 2018 har leveranserna till EU vänt och ökat för varje år, hittills i år har de stigit med två procent. Sett till de enskilda marknaderna är det framför allt leveranserna till den finska marknaden som har ökat, dessa har fördubblats från 30 000 ton till 65 000 ton. En bidragande orsak till den stora ökningen var den fyra månader långa strejk som pågick i finsk massa- och pappersindustri i början av 2022. Under de senaste månaderna har leveranserna gått tillbaka till en normal nivå.

4.2 Sveriges export av marknadsmassa

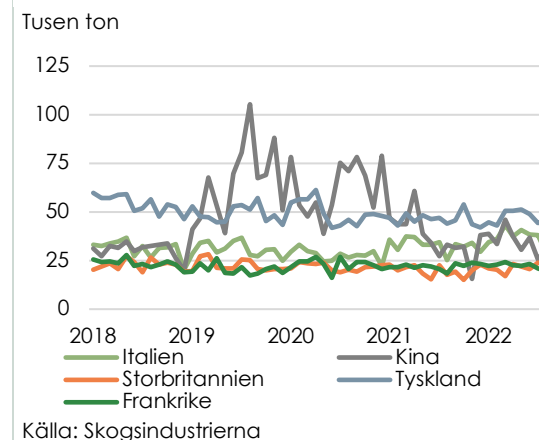
De största exportmarknaderna inom Europa är Tyskland, Italien och Storbritannien. Tyskland är idag den största marknaden för svensk massaindustri. Leveranserna till den tyska marknaden har stigit med två procent, men är dock inte tillbaka på de nivåer som var aktuella 2020.

Även leveranserna till den italienska marknaden har ökat. Totalt har de stigit med elva procent jämfört med motsvarande period 2021. Fram till och med juli har den italienska produktionen av papper och kartong ökat med fyra procent, under samma period har även den italienska importen av massa ökat med nästan åtta procent. Idag är Italien vår näst största marknad i Europa. Cirka 14 procent av Italiens massaimport kom från de svenska brukena.

Frankrike och Storbritannien är också betydande exportmarknader för Sverige. Under året har leveranserna ökat med fyra respektive sex procent jämfört med motsvarande period 2021. Exporten har liksom föregående år pendlat, men sammantaget alltså ökat.

Däremot har leveranserna till den kinesiska marknaden fortsatt att minska. Leveranserna till Kina nådde rekordhöga nivåer under perioden 2019–2020, men har sedan början av 2021 haft en nedåtgående utveckling. Till och med augusti har leveranserna minskat med 15 procent.

4.3 Sverige export av marknadsmassa

Global massamarknad

Sammantaget har den globala produktionen av blekt sulfat (kemisk massa) varit på ungefär samma nivå som föregående år, det vill säga drygt 30 miljoner ton.

Produktionen av blekt barrsulfat har minskat, medan produktionen av blekt lövsulfat har ökat. Den svenska produktionen av blekt sulfatmassa har behållit sin andel av världens totala produktion av marknadsmassa. Alltjämt är 16 procent av den blekta barrsulfatmassan som når marknaden tillverkad i Sverige.

Ökad export till EU men minskad till Kina – även globalt

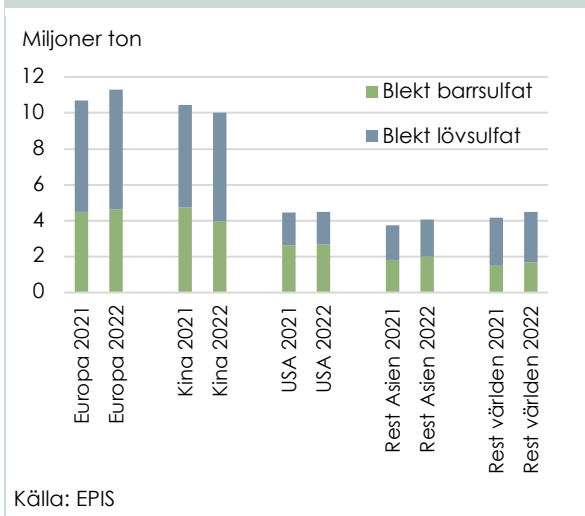
Leveranserna av blekt barrsulfat har gått tillbaka med två procent till 15 miljoner ton, drivet av en negativ utveckling av leveranserna till den kinesiska marknaden.

En fjärdedel av de globala leveranserna har levererats till Kina, dessa har sjunkit 16 procent till och med augusti i år. En bidragande orsak har varit en minskad efterfrågan på papper i Kina samt förlängda produktionsstopp i de kinesiska pappersbruken.

Däremot har efterfrågan från de övriga marknaderna varit god. De har ökat med mellan en och nio procent.

Leveranserna av blekt lövsulfat har ökat till samtliga marknader och vid augustis utgång har leveranserna stigit med sju procent till 19,5 miljoner ton.

4.4 Globala massaleveranser

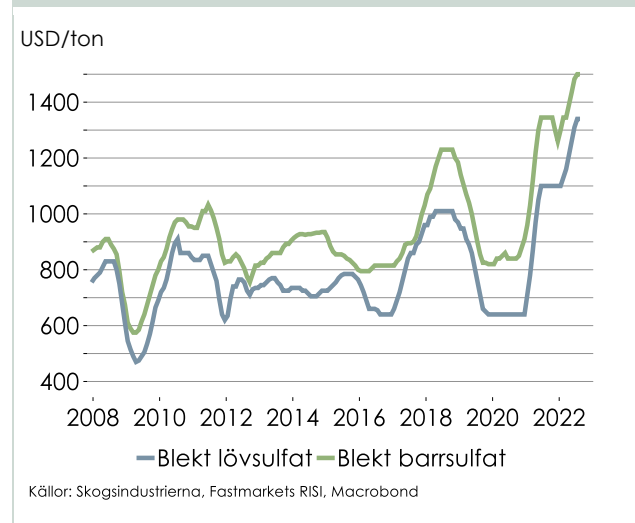

Massapriserna på historiskt höga nivåer

Under 2021 har genomsnittspriserna för massa stigit till nya höga nivåer för både blekt barrsulfat och lövsulfatmassa. Efter en nedgång i december 2021 har genomsnittspriserna skjutit i höjden, och ligger nu återigen på historiskt höga nivåer. Sedan december 2021 ökade genomsnittspriset för blekt barrsulfat med 19 procent och för blekt lövsulfat steg priset med 22 procent. Under juli och augusti var priset oförändrat. För blekt barrsulfatmassa är genomsnittspriset 1 500 USD per ton och för blekt lövsulfatmassa är priset 1 290 USD per ton.

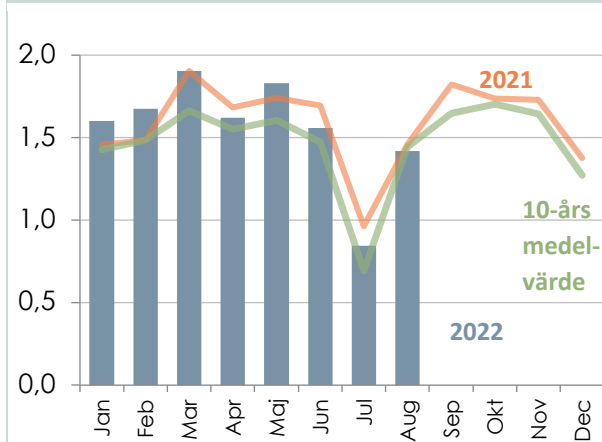
Fram till och med juli i år ökade exportvolymen av massa med drygt en procent, men stigande genomsnittspriser och en svagare krona har bidragit till det höga exportvärdet. För första halvåret 2022 har exportvärdet ökat med 20 procent till 19,2 miljarder kronor.

4.5 Prisutveckling blekt barr och blekt lövsulfatmassa

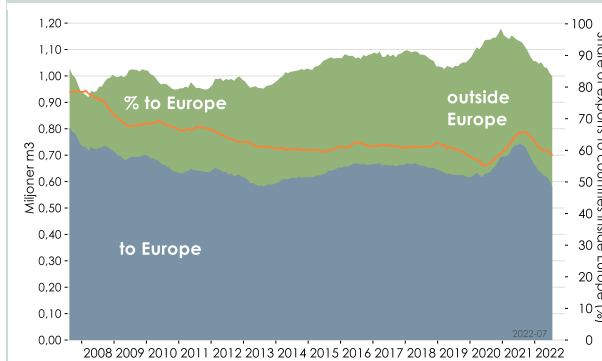
5 Appendix

5.1 Produktion trävaror

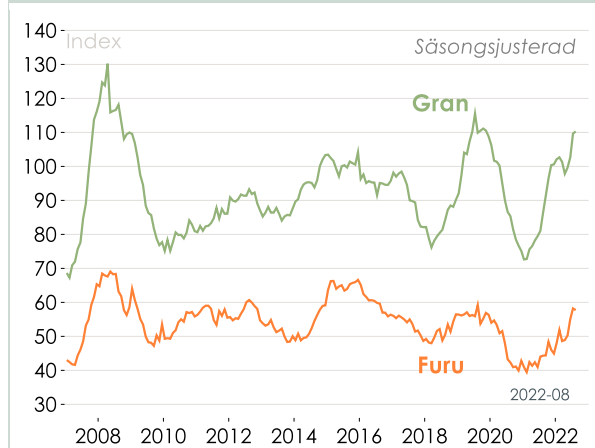
Källa: Skogsindustrierna

5.2 Svensk export av trävaror

Källa: Svandata och Skogsindustrierna

5.3 Lager Trävaror

Källa: Skogsindustrierna

5.4 Export trävaror

Sågat och hyvlat	Januari - juli	
(1000 m ³)		Förändring jämfört med förra året
Sverige	3 921	19%
Storbritannien	1466	-16%
Tyskland	494	-6%
Norge	582	-15%
Danmark	510	-17%
Nederländerna	605	-12%
Övriga Europa	1 246	
Europa	4 903	-7%
Egypten	532	14%
Algeriet	131	-21%
Övriga Afrika	286	
Afrika	949	4%
Mellanöstern	72	5%
Kina	246	14%
Japan	502	8%
Övriga Ostasien	231	
Asien	979	11%
USA	746	48%
Övrigt	303	
Total Export	7 951	0%

Källa: Skogsindustrierna

5.5 Papper och kartong, januari – augusti 2022

Tusen ton	Produktion	% förändring
Grafiskt papper	1 379	-2,0
Mjukpapper	236	6,1
Förpackningspapper	677	2,9
Wellpappmaterial	1 438	2,5
Kartong för förpackning	2 155	2,8
Förpackningsmaterial	4 270	2,7
Övrigt papper och papp	32	-21,7
Total produktion	5 917	-2,0

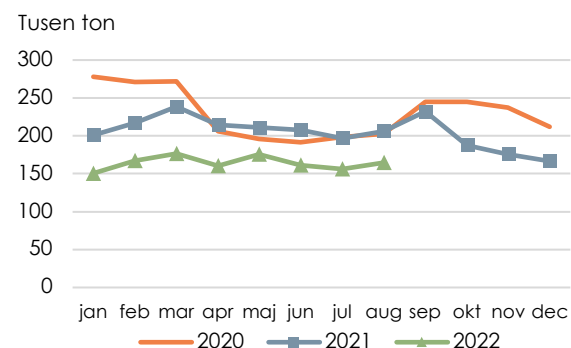
Källa: Skogsindustrierna

5.6 Leveranser grafiskt papper, januari – augusti 2022

tusen ton	förändringar jämfört med föregående år	
	tusen ton	%
Totala leveranser	1 313	-383 -22,6
Sverige	113	-12 -9,4
Export	1 200	-371 -13,3
EU	870	-134 -20,5
Övr Europa	218	-56 -56,4
Afrika	17	-21 -60,2
Asien	73	-110 -9,7
Nordamerika	8	-1 7,2
Latinamerika	12	-25 -67,0
Oceanien	2	-23 -91,8

Källa: Skogsindustrierna

5.7 Leveranser grafiskt papper, 2020 – 2022

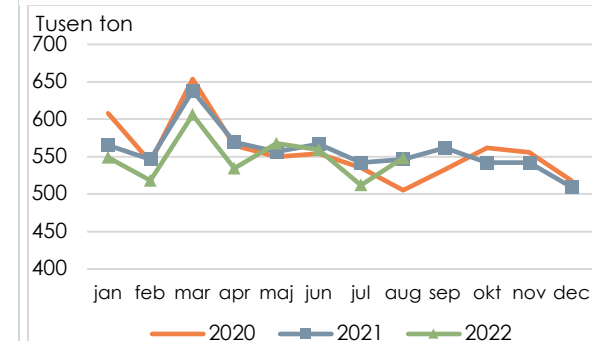
Källa: Skogsindustrierna

5.8 Leveranser förpackningsmaterial, januari – augusti 2022

tusen ton	förändringar jämfört med föregående år	
	tusen ton	%
Totala leveranser	4 124	-156 -3,6
Sverige	276	-8 -2,8
Export	3 848	-148 -3,7
EU	2 020	11 0,6
Övr Europa	569	-74 -11,5
Afrika	143	-8 -5,3
Asien	686	-64 -8,5
Nordamerika	238	-18 -6,9
Latinamerika	167	4 2,4
Oceanien	24	0 -0,1

Källa: Skogsindustrierna

5.9 Leveranser förpackningsmaterial, mjukpapper och övrigt papper 2020 – 2022

Källa: Skogsindustrierna

5.10 Massaproduktion januari – augusti 2022

tusen ton	Total massa	% förändring	Marknadsmassa	% förändring
Belkt sulfat barr	3 350	8,7	2 376	3,9
Övrig kemisk massa	3 039	-0,1	618	-4,2
Kemisk massa	6 388	4,3	2 994	2,1
Mekanisk och halvkemisk mc	1 750	-7,1	300	-2,0
Totalt massa	8 139	1,6	3 295	1,7

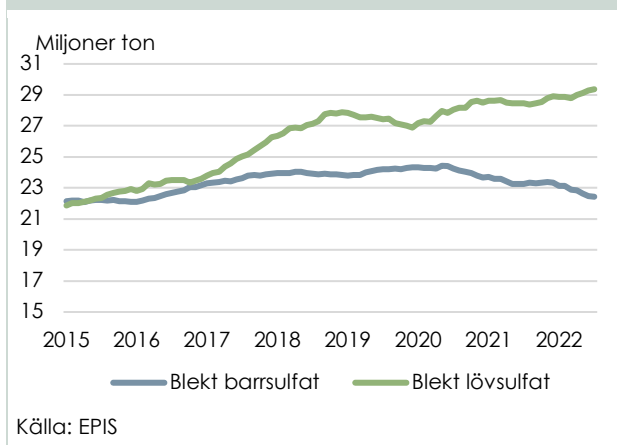
Källa: Skogsindustrierna

5.11 Leveranser av massa januari – augusti 2022

tusen ton	Export	% förändring	Sverige	% förändring
Belkt sulfat barr	2 141	3,7	223,0	18,8
Övrig kemisk massa	470	-5,3	116,0	-1,5
Kemisk massa	2 611	1,9	340,0	11,0
Mekanisk och halvkemisk	220	-6,8	81,0	15,7
Totalt massa	2 831	1,2	421,0	11,9

Källa: Skogsindustrierna

5.12 Global produktion marknadsmassa, rullande 12 månaders tal

Genomsnittspriser

Prisutvecklingen i Tyskland får tjäna som indikator på prisutvecklingen i lokal valuta för svenska exportleveranserna. Prisutvecklingen kan se annorlunda ut på andra viktiga marknader såsom Storbritannien, USA och Kina. Även för enskilda kvaliteter från ett företag kan prisutvecklingen vara annorlunda än den generella bild som ges här. Av de kvaliteterna som ingår i segmentet, lyfts här ett axplock.

5.13 Exportvärden, utjämnade tremånaderstal

